

Besteli Mevlid Üzerine İki Yazma Eser

Arş. Gör. Dr. Ubeydullah SEZİKLİ*

Atıf/©- Sezikli, U. (2008). Besteli Mevlid Üzerine İki Yazma Eser. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 8 (1), 179-205.

Özet- Türk-İslam Edebiyatı ve Türk-Din Mûsikîsi'nde "mevlid" tarihi boyunca önemini muhafaza etmiştir. Gerek kütüphanelerimizde tespit edilebilen iki yüzden fazla yazma mevlid, gerekse mevlidin beste çalışmaları bu önemi teyit etmektedir. Türk Mûsikîsinin meşk sistemi denilen ve kulağa dayanan öğretim metodu, mevlidin uzun ve zor bir eser olması gibi sebepler besteli mevlidin unutulmasında etkin rol oynayan ana faktörlerdir. Bununla birlikte son dönemlerde mevlid beyitlerinin yanlarında makam isimleri belirtilmiş iki yazma eser tespit edilmiştir. Bu nüshalar, tarih içerisinde Sinaneddin Yusuf Çelebi ve Sekban gibi dini mûsikî üstadlarının mevlidi besteledikleri fikrini teyit etmiş ve bu yazmalar besteleri unutulsa da belkide onların besteleri çerçevesinde en azından makamlarının tespiti konusunda bize ışık tutmaktadır. Bu çalışma mevlidin bestelenmesi konusunda çalışmak isteyenlere yardımcı olacağı kanaati ile yazılmıştır.

Anahtar Kelimeler- Mevlid, Mûsikî, Besteli mevlid

Mevlid ve Tarihçesi

"Mevlid" kelimesi sözlük anlamı itibari ile "doğumu" ve "doğum zamanı"nı, İslâmî terminolojide ise özel olarak Hz. Peygamber'in doğum zamanını ifade etmektedir.¹ Peygamberi en güzel sözlerle övme geleneği Peygamber devrinin şairi Hassan bin Sâbit'e kadar ulaş-

* Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi.

¹ Mütercim Asım Efendi, *e'l-Okyanûsü'l-Basîl Fi Tercemeti'l-Kâmûsi'l-Muhîl*, Matbaayı Osmâniye, İstanbul 1305, c. I, s. 712-713

maktadır. İmam Bûsîrî'nin "Kaside-i Bür'e" ya da "Kaside-i Bürde"si, Türkçeye birçok kez tercüme edilen Ka'b bin Züheyr'in "Kaside-i Bürde"si bunların en meşhurlarındandır.² Hz. Peygamber'in hayatta iken kendisi için yazılan şiirlerden beğendiklerini mükâfatlandırması, İslam'daki şefaât inancı nedeni ile Hz. Peygamber vefat ettikten sonra da şairlerin O'nu övmek konusunda adeta birbirleri ile yarışa girmelerine sebep olmuştur. Peygamber'e övgü edebiyatının çokça benimsenmiş türlerinden biri de mevlid yazımıdır. Peygamberin doğumu olayını eksen alarak onu çeşitli yönleriyle anlatmaya çalışan bazı şairler, bu anlatımlarını manzum bir dille anlatmanın yanında eserlerinin kalıcı ve yaygın olması için mûsikîyi de kullanmışlardır.³

İslam âleminde Hz. Muhammed'in (s.a.v.) doğumu münasebetiyle yapılan ilk büyük, devamlı, resmî fakat samimi mevlid şenlik ve törenleri Erbil Atabeglerinden Muzafferüddin Gökbörü (ö.1232) döneminde 1207 tarihinde yapılmıştır.⁴ Osmanlı Devleti'nde mevlid, resmî merâsim olarak III. Murat (1574–1595) döneminde kutlanmaya başlanmıştır.⁵ Bu âdet, zamanla her tarafa yayılmış ve birçok devlet adamı da aynı yoldan giderek bu kutsal geceleri kutlamak için büyük masraflarla mevlid cemiyetleri düzenlemişlerdir.⁶ Bu ve benzeri merasimlerde okunmak üzere yapılan ilk çalışma, Endülüs'ün en meşhur hadis âlimlerinden İbn Dihye'nin (ö.1236) yazıp Atabeg'e takdim ettiği "*Kitâbü't-Tenvîr fi Mevlidi'l-Beşîri'n-Nezîr*" adlı eseridir. Bu eserden sonra mevlid kelimesi, Hz. Muhammed'in doğum menkıbesi manasında kullanılmaya başlanılmıştır.⁷

² Abdülhakim Koçin, "Vesiletü'n-Necât'taki Duaların Münacat Türü Açısından Değerlendirilmesi" *Süleyman Çelebi ve Mevlid Yazılışı, Yayılışı ve Etkileri*, Bursa Osmangazi Belediyesi Yayınları, Bursa 2007, s. 115.

³ Bedri Mermutlu "Besteli Mevlid Meselesi" *Süleyman Çelebi ve Mevlid Yazılışı, Yayılışı ve Etkileri*, Bursa Osmangazi Belediyesi Yayınları, Bursa 2007, s. 414.

⁴ Nihat Sami Banarlı, *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1987, c. I, s. 481.

⁵ Necla Pekolcay, *Mevlid*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1993, s. 3.

⁶ Kadir Atlansoy, "Süleyman Çelebi ve Mevlid Üzerine Bazı Bilgiler", *Osmanlı Ansiklopedisi*, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999, c. IX, s. 601.

⁷ Necla Pekolcay, *age*, s. 3.

Diğer İslâmî Edebiyatlara nispetle mevlidlerin Türk edebiyatında ayrı bir yeri vardır. Çoğunlukla manzum olarak kaleme alınan bu eserler, sayı itibarıyla de dînî türlerin hiç birisinde görülmeyecek zenginliktedir.⁸ Bu şekilde başlayan mevlid yazma geleneği Süleyman Çelebi'nin (ö.1422) “*Vesiletü'n-Necât*” isimli eseri ile zirveye ulaşmıştır.⁹ Bu eserin bu kadar değerli olmasının nedeni *Mevlid*'in sehl-i mümtenâ vasfında kaleme alınmasıdır. Yazıldığı günden bu güne kadar aynı kıymet ve rağbeti muhafaza etmiştir.¹⁰ “*Vesiletü'n-Necât*”ın sâde bir dili, etkileyici bir üslûbu vardır. Eserde İstiâre ve cinaslar geniş yer tutmakta, ekseriyetle mânâ, beyitler içinde tamamlanmakta, beyit bütünlüğüne hâlel gelmemektedir.¹¹ Kaynaklar Süleyman Çelebi'nin mevlidini yazarken Âşık Paşa'nın *Garıpnâmesi* ile Darîr'in *Siyretü'n-Nebî*'sinden istifade ettiğini ifade etmektedirler.¹² Daha sonra yazılan mevlidlerde ise *Vesiletü'n-Necât*'ın önemli etkileri olmuştur.¹³

B- Besteli Mevlid

Kaynaklarda Süleyman Çelebi'nin kaleme aldığı mevlid'in Sinâneddin Yusuf (ö.1565) Çelebi ve Bursalı Sekban (ö.?) tarafından bestelendiğine dair bazı bilgiler bulunmaktadır. Hatta Süleyman Çelebi'nin bizzat bestelediği de bilgiler arasında yer almaktadır. Tarih içerisinde meşk sisteminin etkisi, eserin uzun ve sanatlı olması gibi nedenler, maalesef unutulmasına sebep olmuştur.

Besteli mevlid, sadece meraklısı olan mûsikîşinaslarca öğrenilmiş, halka çok az yayılmıştır. İstanbul'da besteli mevlidi bilenler daha çok tekke mûsikîcileri arasından çıkmıştır. Bedevî Şeyhi Ali Baba, Balat Sünbülî Dergâhı Şeyhi Kemal Efendi, Hüdâî Şeyhi Rûşen

⁸ Hasan Aksoy, “Mevlid”, *DİA*, Ankara 2004, c. XXIX, s. 482

⁹ Nihat Sami Banarlı, *age*, s. 481.

¹⁰ Necla Pekolcay, *age*, s. 3.

¹¹ Necla Pekolcay, *age*, s. 38-39.

¹² Kadir Atlansoy, “Süleyman Çelebi ve Mevlid Üzerine Bazı Bilgiler”, *Osmanlı Ansiklopedisi*, Ankara 1999, c. IX, s. 601.

¹³ Hasibe Mazıoğlu, “Türk Edebiyatında Mevlid Yazan Şairler”, *Türkoloji*, AÜDTCF Türk Dili ve Edebiyatı Araştırma Enstitüsü, Ankara 1974, c. VI, s. 1

Efendi, Hüdâî Zâkirbaşı Şeyh Mehmet Efendi (Paşa Mehmet), Mutafzâde Ahmet Efendi bunlardan bir kaçıdır.¹⁴

Besteli mevlid hakkında kaynaklardaki verileri şöyle sıralayabiliriz; 1946 yılında yazılan *Türk Müsiki Antolojisi*'nde Sadettin Nüzhet Ergun şu cümlelere yer verir; "Mevlidi muhtelif kişilerin çeşitli asırlarda besteledikleri kesindir. Nitekim *Hayhay*'lı ve *Salat*'lı iki mevlid bestesinin yakın zamanlara kadar unutulmadığını hatta bazı kısımlarını hâlâ bilenlerin bulunduğunu biliyoruz".¹⁵ Hây-Hây'lı mevlid pek rağbet bulmamıştır. Nedeni ise; Hâ-Hây'lı mevlidde her satırın sonunda Hây-Hây denilir. Dilimizde "Hâ" ile "Ha" harfleri birbirinden ayırt edilmediğinden "hây-hây" ismi şerîfi ile tasdik yerine kullanılan "hayhay" karışacağından mânâ bakımından tasdiki icap etmeyen beyitlerin sonunda okunması tabiatıyla yakışıksız olur. Meselâ; ol zayıf ümmetlerin hâli nola/ Hazretine nice anlar yol bula/ gice gündüz işleri isyân kamu/ korkarım ki yerleri ola tamu/ okunduğunda tasdik şeklindeki hayhay nidâ edilirse, sanki "evet öyle olacaktır" gibi bir anlam meydana gelir ki, tabiatıyla bu olumlu bir tablo değildir.¹⁶ Bu tarz daha çok Koca Mustafa Paşa'da Sünbülefendi Dergâhı'nda okunmuştur. Hammâmîzâde İsmail Dede'nin talebelerinden ve eski Mâliye Nezâreti Mümeyyizlerinden Vâhib Efendi (ö.1893) bu besteyi Rûşen efendiden dinlediğini Abdülkâdir Töre'ye söylemiştir. Yine Koca Mustafa Paşa'da oturan Mehmed Sâmî Efendi'den sonra bunu da bilen kalmamıştır.¹⁷

Mevlid'in Sekban, Sinâneddin Yusuf ve Süleyman Çelebi tarafından bestelendiği söylene de bunlardan yalnızca Sekbân'ın bestelediği hakkında elimizde kesin bilgiler mevcuttur. "Sinâneddin Yusuf dini mûsikî vadisinde devrinin en olgun simasıdır. Birçok besteler vücuda getirdiğini ve Süleyman Çelebi *Mevlidi*'ni yeni bir tarz ile bestelediğini tarihi kaynaklardan öğreniyoruz. *Şakâyık Tercümesi*'ndeki "mevlidde sahip tarz" tabiri onun eski besteyi

¹⁴ Ömer Tuğrul İnançer, "Dini Musiki" *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı, İstanbul 1994, c. III, s. 58

¹⁵ Sadeddin Nüzhet Ergun, *Türk Müsiki Antolojisi*, Rıza Koşkun Matbaası, İstanbul 1942, c. I, s. 13.

¹⁶ Halil Can, Dini Müsiki Ders Notları, s. 14

¹⁷ M.Ekrem Karadeniz, *Türk Müsikişinin Nazariye Ve Esasları*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, s.168

başka bir tarzda okuduğuna yahut ta bu meşhur eseri yeniden bestelediğine delâlet edecek mahiyettedir.”¹⁸

Besteli mevlid ve Sekban'ın mevlidi bestelediği hakkındaki bilgileri ise İsmail Belîğ'in *Güldeste-i Riyâz-ı İrfan* adlı eserinden öğreniyoruz. Besteli mevlidle ilgili buradaki bilgiler şöyledir; “Ubeyd Efendi, Mevlid-i Süleymânî'yi beste eden Sekbandan ta'lim edip kıraatine me'zun olmuştur”.¹⁹

“Mevlîdî Osman Efendi, Mevlid-i Süleyman denmekle şuyu' ve be-nâm (şöhret) olan manzum Mevlid-i Şerîf-i Bestelî'den Sekbân'ın şakirdi Ubeyd Efendi'den tilmîz edip (öğrenip) kıraata me'zûn olmuştur”.²⁰ “Sultan İmamı e'l-Hac Mustafa Efendi, Mevlîdî Osman Efendi merhumdan ve ba'zı esâfîz-i mevlidhandan meşk idüp kıraatı Mevlid-i Şerîf'te yegâne idi.”²¹

Bu bilgiler sonucu bizde oluşan kanaat, Sekbân'ın bestelediği mevlidin meşk yoluyla yayıldığıdır. Fakat eserin uzun ve zor olması, bestenin yayılmasını oldukça kısıtlamıştır.²² Bu etkilenme mûsikîde öğrenilmesi zor, ağır ve uzun eserlerin zaman içerisinde unutulması sonucunu doğurmuştur. Örnek olması açısından ifade etmek gerekirse, III. Selim (1789-1807) bir mûsikî faslı öncesinde İsfahân makâmındaki eski bir besteyi dinlemek istemiştir. Ancak Padişah'ın istediği bu eseri kimsenin bilmediği görülmüştür. Yapılan araştırma sonunda o besteyi mûsikî çevrelerinde yalnızca Neyzen Said Efendi'nin (1776-1856) bildiği anlaşılmıştır.²³ Bu besteyi bilen tek kişinin Neyzen Said Efendi'nin vefatından sonra ise bu eser yok olmaya mahkûm olmuştur.

Mûsikî tarihimizin en önemli isimlerinden Dede Efendi “Artık bu işin tadı kaçtı” diyerek hacca gitmeye karar verdiğinde kendisine güzide talebelerinden Dellalzâde İsmail Efendi ile

¹⁸ Ergun, *age*, s. 17.

¹⁹ İsmail Belîğ, *Güldeste-i Riyaz-ı İrfan ve Vefeyat-ı Dânişverân-ı Nâdiredân*, Hüdavendiğar Matbaası, Bursa 1302, s. 525.

²⁰ Belîğ, *age*, s. 526.

²¹ Belîğ, *age*, s. 529.

²² Nuri Özcan, *Türk Müsikisi Tarihi Ders Notları*, İstanbul 2001, s. 46.

²³ Bülent Aksoy, “Tanzimat'tan Cumhuriyete Musikî ve Batılaşma” *Tanzimat'tan Cumhuriyete Türkiye Ansiklopedisi*, İletişim Yayınları, İstanbul 1985, c. V, s. 1228,1229.

Mutafzâde Ahmed Efendi refâkat etmişti. Dede Efendi, yolculuk esnâsında Nâyi Osman Dede'nin Mi'râciye'sinin bestesini talebelerine meşk etmiştir.²⁴ Dede Efendi, Hac yolunda meşk edilen Mi'râciye'nin nevâ bahri ile yine uzun ve öğrenilmesi zor olan besteli mevlidin kaybolmak üzere olduğunu söylemiş, arzu edenlere bunu öğretmek istediğini ifade etmiş, ama üzülerek ifade etmek gerekirse buna kimse iltifat etmemiştir.²⁵ Dolayısıyla, mûsikî alanında ortaya çıkan bu duruş Dede Efendi'yi haklı çıkarmış, zor, ağır ve uzun eserlerin zaman içerisinde kaybolmasına neden olmuştur.

Besteli mevlidi bilmekle şöret bulan isimleri topluca vermek gerekirse: Sinaneddin Yusuf, Sekban, Ubeyd Efendi, Osman Efendi, Sultan İmamı Mustafa Efendi, Nizameddin Efendi, Hatem Mehmet Efendi (ö.1740), Kara Aslan Mustafa Efendi (ö.1716), Duhâni Şerif Efendi, Maliye Nezareti Mümeyyizi Vahib Efendi (ö.1893), Üsküdar Çarşamba Dergahı Şeyhi Şeyh Tevfik Efendi, Hopçuzâde Şakir Efendi, Nasûhî Zâde Mesut Efendi (ö.1831), Bandır-malı Zâde Tekkesi Şeyhi Fahrettin Efendinin Halifesi Paşa Mehmet.

C- Yazma Nüshalar

Mevlidin ne tarz ve hangi makamlarda bestelendiği ile ilgili yazma nüshalara pek rastlanmamaktadır.²⁶ Konu hakkında tespit edebildiğimiz yazmalar, Bursa Orhan Kütüphanesi ve İstanbul Hacı Selim Ağa Kütüphanesinde iki ayrı eserdir.

Bursa Orhan Kütüphanesi 985 numarada kayıtlı 1115/1703 tarihli mevlîd-i şerîfin kenarlarında kırmızı mürekkeple okunacağı makamın ismi her satırda yazılmıştır.²⁷ Aynı şekilde Hacı Selimağa Kütüphanesi, Hüdayi kitaplığında 1242/1827 tarihli ve 1286 numarada kayıtlı olan 17.2x12.5, 12.5x8.5, 18 varak, 9 satır, kahverengi meşin ciltli, zencirekli olan bu eser, Nâyi Osman Dede'nin *Mirâciye*'si ile başlamaktadır. Yedinci varaktan sonra ise kenarlarında makam isimleri bulunan mevlide geçmektedir. Aynı eserin ilk kısmında Mi'râciye'nin mevlid

²⁴ Rauf Yekta, "Dede Efendi, *Esâtiz-i Elhan* III, , İstanbul 1924, s. 166.

²⁵ İbnülemin Mahmud Kemal İnal, *Hoş Sadâ*, İstanbul 1958, s. 32.

²⁶ Konu hakkında bilgisine başvurduğum saygıdeğer hocam Prof.Dr.Necla Pekolcay Hanımefendi'ye çalışmama yaptığı katkılardan dolayı teşekkürü borç bilirim.

²⁷ Kâzım Baykal, *Süleyman Çelebi ve Mevlid*, (Yayına Hazırlayan Kadir Atlansoy), Bursa Eski Eserler ve Sevenler Kurumu; İslam Araştırmaları, Bursa 1999, s. 45-47.

gibi, kenarlarında makamları yazılı olarak bulunması bizde besteli mevlidin makamlarının olabileceği intibasını uyandırdı. Zira iki eserde mûsikîmizin en uzun ve zor olan eserleridir.

Daha sonra Bursa ve Hacı Selimağa nüshalarındaki makamları karşılaştırdığımızda bunların çoğunlukla aynı olması, farklı olanların ise birbirine çok yakın makamlar olması bu ihtimali daha da kuvvetlendirdi. Bu iki eserin birbirinden istinsah edilmiş olma ihtimalinin bulunmaması bu tezimizi daha da güçlü hale getirdi. Bir başka nokta da mevlidin alınan ve kenarlarına makamların yazıldığı kısımların bugün de okuduğumuz kısımlar olması bu konudaki fikirlerimizin en büyük temelini oluşturdu. Zira meşk sistemi ile gelecek nesillere aktarılan bir mûsikîde en güçlü temeller hiç şüphesiz icrâya dayanmaktadır. Bestesi unutulsa da bugün hâlâ buna yakın makamlarda mevlidin okunduğunu görüyoruz. Son dönemde Hafız Kemal Batanay, mevlidi bestelemiştir.²⁸ Sadettin Kaynak'ın da mevlid bestesinin olduğundan söz edilirse de böyle bir eser henüz ortaya çıkmamıştır.²⁹ Balkanlarda okunan bir mevlidin bestesi ise Ömer Tuğrul İnançer tarafından kayıt altına aldırılmıştır. Daha sonra bu kayıttan notaya alınan eser *Keşkûl* dergisinde yayınlanmıştır.³⁰

D- Kullanılan Makamlar

Genel olarak tüm yazma eser içerisinde kullanılan makamlara bakacak olursak; Dügâh, Sabâ, Kûçek, Hüseyinî, Muhayyer, Karcığâr, Rast, Nikriz, Nihâvend, Pençgâh, Nevâ, Çargâh, Uzzâl, Şehnâz, Bûselik, Acem, Eviç, İsfahân, Dilkeş, Segâh, Nevrûz, Nevrûz-i acem makamlarını görmekteyiz. Bin dokuz yüz ellili yıllarda ise bir mevlid içerisinde kullanılan makamları şu şekilde sıralayabiliriz; Sabâ, Dügâh, Hüseyinî, Uşşâk, Acemaşîran, Ferahfezâ, Muhayyer, Şevk-i tarab, Acem kürdî, Hicaz, Eviç, Şehnâz, Karcığâr, Rast, Nihâvend, Sûzinâk, Segâh, Mâhur.³¹ Kullanılan makamlar açısından bakıldığında, Hicaz ve Uzzâl gibi aynı aileden olan makamların dışında, elimizdeki yazma eserden farklı olarak sadece Acem kürdî

²⁸ Bu konuda daha geniş bilgi için bkz. Muhittin Serin, *Kemal Batanay*, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul, 2006, s. 54-60.

²⁹ Ömer Tuğrul İnançer, "Dini Musiki" *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, c. III, s. 58

³⁰ Enes Ergür, *Balkanlarda Okunan Bir Mevlid Bestesi*, *Keşkûl*, sayı XII, s. 72 İstanbul, 2008

³¹ Ali Rıza Sağman, *Mevlid Nasıl Okunur ve Mevlidhanlar*, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1951, s. 61-190.

makamını kullanmıştır. Sonuç olarak, besteli mevlidin her ne kadar bestesi unutulsa da makamların bahirlere olan etkisi hâlâ devam etmektedir. Kullanılan makamlara baktığımızda ise, Hüseyinî gibi halkın hoşlanacağı makamların daha çok kullanıldığı görülmektedir.

Son dönem mevlidhanları içerisinde klasik tarzda mevlid okuyanların isimlerini şu şekilde sıralayabiliriz; Hafız Ali Gülses, Hafız Aşir, Hafız Burhan, Hafız Celal, Cemal Efendi, Cevdet Soydan Ses, Esad Geredeli, Hafız Fahri (Adliyeli), Hafız Fikri

Aksoy, Hafız Hasan Akkuş, Hafız Hüseyin (Deli), Hüseyin Tolan (Çarşılı), Hafız Kemal, Hafız Kerim Akşahin, Hafız Mahmut Öncü, Hafız Mecid, Hafız Osman (Şaşı), Hafız Osman (Musullu), Hafız Rıza (Sultan Selimli), Hafız Sadeddin Kaynak, Hafız Sami, Hafız Yaşar (Aksaraylı), Hafız Zeki Altun bunların en önemlileridir.³² Yukarıda isimlerini zikrettiğimiz önemli mevlidhanlardan bazılarının resimleri.

³² Ali Rıza Sağman, *age*, s. 208-219.

Satır başlarındaki kırmızı yazılar makamları göstermektedir.³³

Son olarak yazma eserlerin edisyon kritiği ile ilgili olarak Hacı Selimağa Kütüphanesi, Hüdayi kitaplığında 1242/1827 tarihli ve 1286 numarada kayıtlı olan nüsha ana nüsha kabul edilmiş, Bursa Orhan Kütüphanesi 985 numarada kayıtlı eserle farklılıkları ise dipnotlarda "B" harfi ile gösterilmiştir.

³³ *Mevlid-i Şerif*, Nr. 985, Bursa Orhan Kütüphanesi, vrk. 4b-5a, 1115/1703

E-METİNLER VE MAKAMLAR

	Hâzâ Kitâbü Mevlüdi'n-Nebî* 'aleyhi's-Salâtü ve's-Selâm³⁴ Bis'millâhi'r-Rahmâni'r-Rahîm
Dügâh	Allah adın zikridelim evvelâ Vâcib oldur cümle işde her kula
Dügâh³⁵	Allah adın her kim ol evvel ana Her işi âsân ide Allah ana
Sabâ³⁶	Allah adı olsa her işin önü Hergiz ebter olmaya anın sonu
Hüseynî³⁷	Her nefesde Allah adın di müdâm Allah adıyla olur her iş tamâm
Hüseynî	Aşk ile gel imdi Allah diyelüm Derd ile göz yaş ile âh idelim
Hüseynî³⁸	Ola kim rahmet kıla ol pâdişâh Ol kerim ü ol Rahîm ü ol İlâh
Hüseynî	Birdir ol birliğine şek yok durur Gerçi yanlış söyleyenler çok durur
Muhayyer³⁹	Bâri ne hâcet kılâvuz sözü çok

* Bu ibârenin doğrusu "Hâzâ Kitâbü Mevlidi'n-Nebî" olması gerekirken nüshada yukarıda verdiğimiz şekilde yazılmıştır. Biz düzeltme yapmaksızın orijinal şeklini muhafaza ettik.

³⁴ B'-Bursa- de "Hâzâ Mevlüdü Hazreti Habîbi Hudâ Muhammed Mustafa"

³⁵ B' de "Sabâ".

³⁶ B'de "Nevâ " ve "Hüseynî".

³⁷ B'de "Kûçek"ve "Hicaz".

³⁸ B'de Bu beyitte makam ismi yok fakat önündeki ve sonrasındaki beyitler Hüseynî olduğundan muhtemelen bu beyit de Hüseynî'dir.

Birdir ol kim andan artık Tanrı yok
Hüseyinî Ger dilersiz bulasız otdan necât
Aşk ile dert ile edin es-salât
Fi beyânî'd-du'â iltimâs li nâzîmetih*⁴⁰
Dügâh⁴¹ Ey 'azizler işte başlarınız söze
Bir vasiyyet kılarız illâ size
Sabâ Ol vasiyyet kim direm her kim tuta
Misk gibi kokusu canlarda düte
Kûçek Hak Te'âlâ rahmet eyleye ana
Kim Beni ol bir du'â ile ana
Hüseyinî Herki diler bu du'âda buluna
Fâtiha ihsân ide ben kuluna
Fî Beyân-ı Nûri'n-Nebî 'Aleyhi's-selâm⁴²
Dügâh Hak te'âlâ çün yarattı âdemi
Kıldı âdemle müzeyyen âlemi
Sabâ Âdem'e kıldı ferîştehler sücûd
Hem ana çok kıldı ol lutf ıssî cûd
Kûçek Mustafâ nûrunu alında kodı
Bil Habîbim nûrudur bu nûr dedi
Hüseyinî Kıldı ol nûr ânın alında karâr
Kıldı ânınla nice rûzigâr

³⁹ B'de "Muhayyer Hüseyinî".

* Bu ibârenin doğrusu "Fî beyânî iltimâsî'd-du'â linâzîmihi" olması gerekirken nüshada yukarıdaki şekilde tespit edilmiştir. Ancak yukarıdaki yazılış anlam ve gramer bakımından yanlıştır.

⁴⁰ B'de kırmızı yazı ile " Faslı Dügâh Fî iltimâsîd'dua' Lî'n-Nâzım Rahmetullah".

⁴¹ B'de Bu beyitte makam ismi yok.

⁴² B'de Faslı Dügâh fi hilkatî Adem aleyhi's-selâm.

- Muhayyer**⁴³ Sonra Havva alınına nakletdi bil
Durdu anda ay nice yıl⁴⁴
- Muhayyer**⁴⁵ Şîd doğdu âna nakleddi bu nur
Ânın alınında tecellî kıldı nur
- Hüseynî**⁴⁶ İş bu resm ile müselsel muttasıl
Tâ olunca Mustafâ'ya müntakîl
- Hüseynî** Geldi çün ol Rahmeten li'l-âlemîn
Vardı nûr anda karar etdi hemîn
Na'tün'n-Nebî 'aleyhi's-selâm⁴⁷
- Hüseynî**⁴⁸ Lehü'n-nesebü el-'âlî feleyse ke mislihi
Hasîbün nesîbün muhsinin mütekerremu
- Vech-i**⁴⁹ Celfilün bî ta'ci'l-mükerremâti muhassasun
- Hüseynî** Celfilün bi 'âlâi'l-behâi mu'ammemü
- Muhayyer** Feme'l-kevnü illa hülletün ve Muhammedü
Tırâzun bi envâri'n-nübüvveti mu'allem
- Hüseynî** Hüve'l-Mürselü'l-hâdî ilâ külli ümmetin
Hüve's-sâdıku'l-me'mûlü bi'l- haşri ve'n-neşri
- Hüseynî** Hüve'l-müctebâ ve'l-murtezâ min vücûdihi
Hüve'l-Mustafâ e's-sâfû'l-musaffâ mine'd-dürri

⁴³ B'de "Hüseynî".

⁴⁴ B'de " Durdu anda dahi nice ay u yıl".

⁴⁵ B'de "Tiz Hüseynî".

⁴⁶ B'de "Muhayyer".

⁴⁷ B'de bu satır yok.

⁴⁸ B'de "Tiz Hüseynî".

⁴⁹ B'de "Buradan itibaren veladet bahride merhaba ey rahmeten li'l-alemin" e kadar makam isimleri yazılmamıştır."

Hüseynî	Elâ kul likavmin nâzeu in eradtumû Necâten bihi sallû 'aleyhi ve sellimû Velâdetü'n-nebî 'Aleyhi's-selâm
Rast	Âmine hâtun Muhammed ânesi Ol sadefden doğdu ol dürdânesi
Rast	Çünkü 'Abdullahdan oldu hâmile Vakt erişdi heftêhû eyyâm ile
Rast	Hem Muhammed gelmesi oldu yakîn Çok alâmetler belürdi gelmedin (Allâhümme salli)
Karciğâr	Ol rebîu'l- evvel âyi nîcesi On ikinci gice isneyn gicesi
Pençgâh	Dîdi gördüm ol Habîbin ânesi Bir aceb nûr kim güneş pervânesi
Gerdâniye	Berk urup çıkdı evimden nâgehân Üç bile hûri bana oldu ayân
Pençgâh	Çevre yânıma gelip oturdular Mustafâyı birbirine muştular
Pençgâh	Dîdiler oğlun gibi hiç bir oğul Yaradılalı cihân gelmiş değil
Pençgâh	Bu senin oğlun gibi kadr-i cemil Bir anâya vermemişdir ol Celil
Pençgâh	Ûlu devlet buldun ey dildâra sen Toğiserdir senden ol hulkı hasen
Nevâ	Bu gelen 'ilmi ledün sultânıdır Bu gelen tevhîd ü 'irfân kânıdır
Nikriz	Vasfını bu resme tertîb ittîler

	Ol mübârek nûra terğîb itdiler
Nevâ	Âmine ider çü vakit oldu temâm Kim vücûda gele ol hayru'l- enâm
Tiz nevâ	Sûsadam gâyet harâretten kati Sundular bir cam dolusu şerbeti
-----	İçtim ânı oldu vücûdum nûra gark İdemezdim nurdan kendimi fark
Pençgâh	Geldi bir akkuş kanâdiyle revân Arkamı sığadı kuvvetle hemân
Pençgâh	Doğdu ol saatde ol sultân-ı dîn Nûra ğark oldu semâvât ü zemîn Ger dilersiz bulasız otdan necât Aşk ile derd ile eylen e's-salât ⁵⁰
Pençgâh	Yâradılmış cümle oldu şâdumân Ğam gidüp âlem yeniden buldu cân
Eviç	Cümle zerrât-ı cihân idüb sadâ Çağrışuben didilerkim merhabâ
Pençgâh	Merhabâ ey 'âl-î sultân merhabâ Merhabâ ey kân-ı 'irfân merhabâ
Pençgâh	Merhabâ ey 'âsî ümmet melce'i Merhaba ey çâresizler eşfa'i
-----	Merhabâ ey mâh-ı hurşid-i Hüdâ Merhabâ ey Hak'dan olmayan cüdâ
Hüseynî	Merhabâ ey kurretü'l-'ayni halîl Merhabâ ey hâs-ı mahbûb-i celîl

⁵⁰ Bu iki mısra kırmızı renkle yazılmıştır.

Tiz Hüseyinî⁵¹ Merhabâ ey Rahmeten lil 'âlemin
Merhabâ sensin şeffî'al-müznibîn
Çargâh⁵² Ey cemâl-i gün yüzü bedr-i münîr
Ey kamû düşmüşlere sen destgîr
Çargâh⁵³ Ey gönüller derdinin dermânı sen
Ey yaradılmışlar sultânı sen
Hüseyinî Sensin ol sultânı cümle enbiyâ
Nûr-i çem-i evliyâ ü asfiyâ
Hüseyinî Ger dilersiz bulasız otdan necât
Aşk ile dert ile idin es-salât

Fî Beyânı Kavli Ashâb-ı Mekke⁵⁴

Dügâh Mekke kavmi uluları bî hilâf
Kâbei ol gece kılurken tavaf
Sabâ Secde kıldı Kâbe gördü hâs u 'âm
Düşmedi bir taş hoş kıldı kıyâm
Uzzâl Rükne rükne Kâbe'nin verdi selâm
Dediler kim doğdu ol hayrû'l-enâm⁵⁵
Uzzâl⁵⁶ Kâbe bir savt etdi ol dem nâgehân
Dedi doğdu bu gece şems-i cihân⁵⁷
Uzzâl Pâk idüp küfr ile putlardan Resûl

⁵¹ B'de "Hüseyinî"

⁵² B'de "Hicazkâr"

⁵³ B'de "Hüseyinî"

⁵⁴ B'de "Faslı Dügâh Fî Kudûmi'r-Rabbâniyyi Sallallâhu 'Aleyhi Vesellem".

⁵⁵ B'de beyitin sonunda "Hicaz" yazılıdır.

⁵⁶ B'de "Şehnâz".

⁵⁷ B'de beyitin sonunda "Hicaz" yazılıdır.

	Kurtarıserdir beni Müşriklerden ol
Uzzâl	Yalın ayak baş açuben sâf sâf Eyleyiser ümmeti benî tavâf
Uzzâl	Ol gece tablı nübüvvet urdular Ol gece şeytanı gökten sürdüler
Şehnâz	Nice puthâne nice deyr ü sanem Yıkılıp küfr ehline irdi elem
Hüseynî	Fahri âlem irdi çün kırk yaşına Kondu pes tâc-ı nübüvvet bâşına
Püselik	İndi Ku'rân âyet âyet beyyinât Zâhir oldu nice dürlü mu'cizât
Hüseynî	Dem be dem âvâz gelürdi ya emîn Seni kıldım Rahmeten li'l-'âlemîn
Hüseynî	Evvelâ ol kim mübârek cisminin Gölgesi düşmezdi yere resminin
Necdi Hüseyin ⁵⁸	Nûr idi başdan ayağa gövdesi Bu ayândır nûrun olmaz gölgesi
Muhayyer ⁵⁹	Hem mübârek bâşı üzre her zaman Bir bölük bulut olurdu sâyebân
Püselik	Her nere varsa bile varırdı ol Bâşı üzre dâimâ dururdu ol
Acem	Debr edecek dudağın ol mâh-veş Debrenürdü gökte hem kurs-i güneş
----- ⁶⁰	Sadr-ı nûrundan karanû geceler

⁵⁸ B'de "Tiz Hüseyin".

⁵⁹ B'de "Hüseynî Muhayyer".

	Yolda yürüdü yiğitler kocalar
Nevâ	Dokunacak saçına bâd-ı sabâ Misk ü anberle dolardı hevâ
Nihâvend ⁶¹	Terlese güller olurdu her teri Hoş dererlerdi terinden gülleri
Pençgâh ⁶²	Dikdi hurmayı hem ol şâh-ı cihân Dikdiği ⁶³ sa'at yemiş verdi hemân
Hüseynî	Ger dilersiz bulasız otdan necât Aşk ile dert ile idin e's-salât ⁶⁴
	Mi'râcu'n-nebî 'aleyhis'-selâm ⁶⁵
Rast ⁶⁶	Gel berû ey aşk oduna yanıcı Kendüyi mâşuka âşık sanıcı
Rast	Dinle gel mi'râcın ol şâhın 'ayân 'Âşık isen 'aşk oduna durma yan
Rast	Bir düşünbih gecesi tahkîk haber Leyle-i Kadr idi ol gece meğer
Rast	Nâgehân ol gece ol şâh-ı güzün Ümmehânı evine geldi hemîn
Pencgâh	Anda iken nâgehân ol yüzü ak Cennete var dedi Cibrîle hak

⁶⁰ B'de "Acem".

⁶¹ B'de "Nihavend".

⁶² B'de "Nevâ".

⁶³ B'de "Hüseynî".

⁶⁴ B'de bu beyit yok.

⁶⁵ B'de "faslu fi mi'racün-nebi sallallahu aleyhi ve sellem".

⁶⁶ B'de söyleşirken kısmına kadar makam ismi yoktur.

Pencgâh	Bir murassa' tâc ol hulle hem kamer Hem dahî al bir Burak mûteber
Nevâ	Evvel Habîbime ilet binsün ânî 'Arşımı seyr eylesün görsün beni
Pencgâh	Cibrîl çün cennete vardı revân Gördü kim bî had burak otlar ey cân
Evc	İçlerinde bir burak ağlar kati Yemez içmez kalmamış hiç tâkati
Pencgâh	Gözlerinden yaşı Ceyhûn eylemiş Ciğerini derd ile hûn eylemiş
İsfahân	Dedi Cebrâîl nedir ağladığın Hüzn ile cân ü ciğer dağladığın
Pencgâh	Bâkî yoldaşın yiyüb içüb gezer Sen ne inilersin de cânın ne sezer
Evc	Didi kırk bin yıldır kim yâ Emîn 'Aşk durur bana yimek içmek hemîn
Pencgâh	Nâgehân bir ün işitdü kulağım Gitti aklım bilmezem sağım solum
Nevâ	Yâ Muhammed deyûben çağırdılar Bir sadâ birle ki yürekler deler
Nevâ	Ol zemândan bilmezemki n'olmuşam Ol adın ıssına 'âşık olmuşam
Pencgâh	Yüreğim içinde eridi yağım 'Âşık oldu görmeden bu kulagum
Pencgâh	Gerçi zâhir cennet içre dururum Ma'nide nârın azâbın görürüm

Hüseyinî	Cenneti 'aşkı başıma dâr ider İşimi leyl-ü nehâr uş u zâr ider
Hüseyinî	Ger iremezsem visâline ânın Ur visârem terkini canu tenin
Püselik	Dedi Cebrâil Burak'a ey Burak Verdi Hak Maksûdunu kalma firâk
Muhayyer	Kimde kim 'aşkın nişânu vardurur 'Âkıbet ma'sûka ânı irgörür
Hüseyinî	Gelberû ma'sûkuna irgöreym Yüreğin zahmına merhem urayım
Segâh	Aldı Cebrâil burağı ol zaman Tâ cenâb-ı Ahmed'e geldi hemân
Segâh	Hak selâm itti didi yâ Mustafâ Kim Mübârek hatrın bulsun safâ
Isfahân	Didi kim gelsun konaklarım ânı 'Arşumu seyreylesün görsün beni
Hüseyinî	Dâim ister hazretimden her melek 'Arş u ferş ü ay ü gün hem nuh felek
Tiz Hüseyinî	Cümlesi ânın yüzün görmek diler Ayağına yüzlerin sürmek diler
Tiz Hüseyinî	Gel gidelim Hazrete yâ Mustafa Müntazırdır anda Ashâbı bâ safâ
Hüseyinî	Sana cennetten getürdüm bir Burak Da'veti Rahmân dürür eyle yirak
Püselik	Durdu yerinden hemân-dem Mustafâ Kodu başına tâcı ol pür-safâ

Acem	Çekdi ol demde Burak'ı Cebrâil Önüne düştü ana oldu delîl
Tiz acem	Tarfetü'l-'ayn içre ol şâh-ı harem Geldi Kuds'e irdi vü bastı kadem
Hüseynî	Ger dilersüz bulasuz oddan necât 'Aşk ile derd ile idin e's-salât
Fî Beyâni Visâli Kemâli Talebi'l-Ümme ⁶⁷	
Irak	Söyleşirken Cebrâil ile kelam Geldi Refref önüne verdi selam
Irak	Aldı ol şâhı cihânı ol zamân Sidreden götürdü ve gitdi hemân
Irak	Hep gök ehli cümle karşı geldiler Mustafa'ya 'izzet ikrâm kıldılar
Dilkeş⁶⁸	Merhaben bik yâ Muhammed dediler Ey şefâ'at kânı Ahmed dediler
Evc	Her birî kutladı mi'râcını Didiler kim giydin sa'âdet tâcını
Irak	İrmedi evvel gelen bu devlete Kimse lâyıık olmadı bu rif'ate
.....	Her ne hâcet dilesen makbûl dürür Cümle maksûdün senin mahsul dürür ⁶⁹

⁶⁷ B'de faslı Irak fî bakıyyetü'l-mi'râcî'n-Nebî Aleyhi's-Salâtü Vesselâm

⁶⁸ B'de "Irak"

⁶⁹ B'de bu beyit yok

Hüseyin ⁷⁰	Çünkü kamusun görüp geçti öte Vardı erişti ol ulu Hazrete
Hüseyinî	Bi hurûf u lahz ü savt ol pâdişah Mustafâ'ya söyledi bî iştibâh
Hüseyinî	Didi ki mahbûb ü matlûbun benem Sevdiğin cân ile ma'bûdün benem
Bûselik	Gece gündüz durmayıp istediğin Nola kim görsen cemâlin dediğin ⁷¹
Tiz Hüseyinî	Gel Habîbim sana 'âşık olmuşam Cümle halkı sana bende kılmışam
Muhayyer ⁷²	Ne murâdın var ise kılam revâ Eyleyem bir derde bin dürlü devâ
Bûselik	Mustafâ dedi eyâ rabbe'r-rahîm Ey hâtâ pûşi 'Atâsı çok kerim
Acem	Ol zaif ümmetlerim hâli nola Hazretine nice anlar yol bula
Hüseyinî ⁷³	Gece gündüz işleri 'isyân kamu Korkarım ki yerleri ola tamu
Tiz Hüseyinî	Yâ ilâhi Hazretinden hâcetim Bu dürür kim ola makbûl ümmetim
Pûselik	Hak te'âlâdan erişdi bir nidâ Yâ Muhammed ben sana kıldım 'ata

⁷⁰ B'de "Irak" başlayıp ikinci mısradaki hüseyinîye geçiyor.

⁷¹ B'de bu beyit yok

⁷² B'de "Hüseyinî"

⁷³ B'de "Acem"

Acem	Ümmetini sana verdim ey Habîb Cennetimi anlara kıldım nasîb
Nevrûz	Ey Habîbim nedir ol ki diledin Bir avuç toprağa minnet eyledin
Nevrûz-u Acem ⁷⁴	Ben sana âşık olacak ey şerîf Senin olmaz mı dü âlem ey latîf Zâtıma mir'ât edindim zâtını
.....	Bile yazdım adım ile âdını
Nevâ	Hem dedi kim yâ Muhammed ben senî Bilürem görmeye doymazsın benî
Nevâ ⁷⁵	Lîk varup da'vet et kullarımı Tâ gelû ben göreler dîdârımı
.....	Sen ki mi'râc eyledin kıldın niyâz Ümmetin Mi'râcını kıldım namaz ⁷⁶
Hüseynî ⁷⁷	Hakkın emri birle ol şâh-ı güzîn Ümmühân-ı evine geldi hemîn
Hüseynî	Her ne vâki olduysa serte ser Cümlesin ashâbına verdi haber
Püselik ⁷⁸	Dediler ey kible-i İslâm ü dîn Kutlu olsun sana mi'râc-ı berîn

⁷⁴ B'de "Tiz Acem"

⁷⁵ B'de "Tiz Nevâ"

⁷⁶ B'de bu beyit yoktur.

⁷⁷ B'de "Nevâ"

⁷⁸ B'de "Hüseynî"

Acem ⁷⁹	Ümmetin olduğumuz devlet yeter Hizmetin kıldığımız 'izzet yeter
Pencgâh	Yâ ilâh'î ol Muhammedi hakkı çün Ol şefâ'at kânı Ahmet hakkı çün
Pencgâh	Gözü yâşı hakkı çün âşıkların Bağrı bâşı hakkı çün sâdıkların
Hüseynî	Biz günahkâr âsî mücrim kulları Yarlığa kıl gıl günahlardan berî ⁸⁰
Hüseynî ⁸¹	Sana lâyık kullar ile hemdem et Ehli derdin sohbetine mahrem et
Hüseynî	Hem Süleymân-ı fakîre Rahmet et Yoldaşın îmân yerini cennet et
Tiz Hüseynî	Yâ ilâhî kılma bizi dâllîn Bu du'âya cümleliz deyin âmîn
Hüseynî	Ümmetinden râzı olsun ol mu'în Rahmetu'llâhi 'aleyhim ecma'în

Sevvedehû Hâfız Ali Sırrî İbn Muhammed el-İmâmüssânî bi câmi'i Hazreti Hüdâyî
Kaddesallâhu Sırrahu'l-'âfî. Sene 1242 fi 17 Safer (20 Eylül 1826)⁸²

⁷⁹ B'de "Hüseynî"

⁸⁰ B'de bu beyitten sonra "Destgîrisin kamû Üftâde'nin, hem penâh-ı bendevû âzâdenin" Hüseynî makâmı olarak yazılmıştır. Hacı Selim Ağa nüshasında bu beyit yoktur.

⁸¹ B'de bu beyitte ve sonraki beyitlerde makam isimleri yazılmamıştır.

⁸² B'de Ketebehû e'l-fakîr e'l-Kâtip gaferalehû Velicemî'l-Mü'minîn lisenete 1115/1703

KAYNAKÇA

- Abdülhakim Koçin, "Vesiletü'n-Necât'taki Duaların Münacat Türü Açısından Değerlendirilmesi" *Süleyman Çelebi ve Mevlid Yazılışı, Yayılışı ve Etkileri*, Osmangazi Belediyesi Yay., Bursa 2007.
- Ali Rıza Sağman, *Mevlid Nasıl Okunur ve Mevlidhanlar*, Fakülteler matbaası, İstanbul 1951.
- Bedri Mermutlu "Besteli Mevlid Meselesi" *Süleyman Çelebi ve Mevlid Yazılışı, Yayılışı ve Etkileri*, Bursa Osmangazi Belediyesi Yay., Bursa 2007.
- Bülent Aksoy, "Tanzimat'tan Cumhuriyete Musikî ve Batılılaşma", *Tanzimat'tan Cumhuriyete Türkiye Ansiklopedisi*, İletişim Yay., İstanbul 1985, I-VI.
- Halil Can, *Dini Mûsikî Ders Notları*.
- Hasan Aksoy, "Mevlid", *DİA*, Ankara 2004, c. XXIX,
- Hasibe Mazıoğlu, "Türk Edebiyatında Mevlid Yazan Şairler", *Türkoloji*, AÜDTCF Türk Dili ve Edebiyatı Araştırma Enstitüsü, Ankara 1974.
- İbnülemin Mahmud Kemal İnal, *Hoş Sadâ*, İstanbul 1958.
- İsmail Belig, *Güldeste-i Riyaz-ı İrfan ve Vefeyat-ı Dânişverân-ı Nâdiredân*, Hüdavendiğar Matbaası, Bursa 1302.
- Kadir Atlansoy, "Süleyman Çelebi ve Mevlid Üzerine Bazı Bilgiler", *Osmanlı Ansiklopedisi*, Yeni Türkiye Yay., Ankara 1999, I-XII.
- Kâzım Baykal, *Süleyman Çelebi ve Mevlid*, (Yayına Hazırlayan Kadir Atlansoy), Bursa eski Eserler ve Sevenler Kurumu; İslam Araştırmaları, Bursa 1999.
- Necla Pekolcay, *Mevlid*, Türkiye Diyanet Vakfı Yay., Ankara 1993.
- Nihat Sami Banarlı, *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1987.
- Nuri Özcan, *Türk Mûsikîsi tarihi Ders Notlar*, İstanbul 2001.
- M.Ekrem Karadeniz, *Türk Mûsikîsinin Nazariye Ve Esasları*, Türkiye İş Bankası Kültür Yay.
- Muhittin Serin, *Kemal Batanay*, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul 2006, s. 54-60
- Mütercim Asım Efendi, *El-okyanûsü'l-Basîf Fî Tercemeti'l-Kâmûsi'l-Muhîf*, Matbaâ-yı Osmâniye, İstanbul 1305, c. I-III

Ömer Tuğrul İnançer, “Dini Musiki”, *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı, İstanbul 1994, I-VIII.

Rauf Yekta, *Esâtiz-i Elhan III*, “Dede Efendi”, İstanbul 1924.

Sadeddin Nüzhet Ergun, *Türk Mûsikîsi Antolojisi*, Rıza Koşkun Matbaası, İstanbul 1942, I-II.

Mevlid-i şerif, Nr. 985, Bursa Orhan Kütüphanesi, 1115/1703.

Mevlid-i şerif, Nr. 1286, Hacı Selimağa Kütüphanesi, Nr. 1286, Hacı Selimağa Kütüphanesi, 1242/1827.

Two Manuscripts of Composed Mawlıds

Citation / ©-Sezikli, U. (2008). Two manuscripts of composed Mawlıds *Çukurova University Journal of Faculty of Divinity* 8 (1), 179-205.

Abstract: In Turkish-Muslim literature and Turkish Religious Music, "Islamic Memorial Service" has kept its importance during the history. Both the determined more than two hundred hand writings Islamic Memorial Services in the libraries and the studies about the melodies of Islamic Memorial Services verify the importance of it. The main reasons why the composed Islamic Memorial Service has been forgotten that the practice system that is about being learned by just hearing and being long lasting and uneasy. However these, at the latest period, two hand writing compositions have been determined that modal names have been placed beside of Islamic Memorial Service couplets. These copies have confirmed the thought that religious music masters like Sinaneddin Yusuf Çelebi and Sekban have melodized Islamic Memorial Service during the history and even these hand writings have been forgotten they are enlightining us at least about determining modals of Islamic Memorial Service within the framework of compositions of them. This study has been prepared for the reason that it may be helpful for the people who want to work about composition of Islamic Memorial Service (Mawlıd).

Keywords: Compose, Mawlıd, Music.